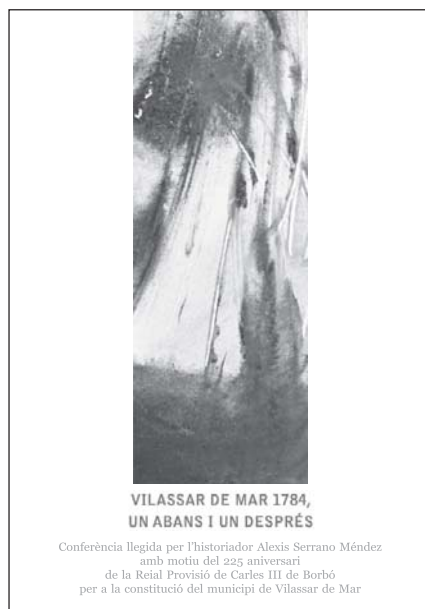

VILASSAR DE MAR 1784, UN ABANS I UN DESPRÉS. Conferència llegida per l'historiador Alexis Serrano Méndez amb motiu del 225 aniversari de la Reial Provisió de Carles III de Borbó per a la constitució del municipi de Vilassar de Mar. Edita Centre d'Estudis Vilassarencs (Vilassar de Mar 2009), 50 p. Il·lustracions de Teresa Pera Hospital.

El passat mes de novembre el nostre poble va estar de celebració, i és que 225 anys com a poble és un motiu prou important perquè les celebracions quedin més que justificades. Va ser un cap de setmana de festa popular, precedit d'alguns actes de caràcter més institucional; un és, precisament, la conferència que l'historiador Alexis Serrano realitzà el 19 de novembre, al Saló de Plens de l'Ajuntament.

Si dos-cents vint-i-cinc anys és motiu d'especial celebració, aquesta ressenya també vull que tingui quelcom d'especial. Em plau i em fa molta il·lusió que hagi estat precisament ell qui m'hagi demanat personalment de

ressenyar la seva conferència. Des d'aquestes breus línies li vull agrair que m'hagi brindat aquesta oportunitat i advertir-li, al mateix temps, que la tasca no ha estat fàcil. I no ha estat fàcil perquè l'Alexis, una vegada més, ha deixat el llistó molt alt amb la comesa que se li va demanar. La passió per la història, l'amor i l'afecte pel seu poble, el seu rigorós mètode de treball, la seva escrupolositat i meticulositat alhora d'exposar i de recopilar les dades, així com el seu «particular» llenguatge d'historiador, són elements que no deixen ni poden donar lloc a cap mena de crítica, sinó, més aviat, tot el contrari.

La conferència, amb una durada aproximada d'una hora, es va estructurar en deu apartats o àmbits. Un esdeveniment, com va ser la segregació municipal, no es pot comprendre si no coneixem el context històric en el qual es va produir, ni les circumstàncies polítiques, econòmiques i socials que el van propiciar. Amb aquest objectiu es va encap-

çalar la conferència. L'Alexis ens va descriure breument, però no amb menys rigor, les darreries del segle XVIII, una època i un context històric mundial en procés de canvi profund, marcat per fets tan transcendents com la fi de la Guerra de la Independència dels Estats Units d'Amèrica, el defalliment de l'Antic Règim a Europa que comportaria la seva completa desaparició i la decadència de l'Imperi Espanyol, entre altres.

Feta aquesta contextualització històrica més general, es va anar centrant, mica en mica, en la descripció dels aspectes geogràfics, demogràfics, econòmics i socials d'aleshores del Veïnat de Mar, amb voluntat d'apropar-nos a la seva realitat. Aquest Veïnat de Mar estava vinculat al poble matriu de Vilassar (l'actual Vilassar de Dalt). Cal destacar, en aquest sentit, alguns dels aspectes que el definien, ja que aquests, si bé no serien els fets cabdals que desembocarien en la segregació municipal, sí que hi tindrien una contribució important. Aquests aspectes són el creixement demogràfic i urbanístic propiciats pel cessament de la pirateria, a la qual havien hagut de fer front durant molt de temps els pobles costaners. Tot seguit, i en relació als aspectes que acabem d'esmentar, ens va passar a descriure el tarannà social, així com les principals activitats econòmiques dels nostres avantpassats, centrades, sobretot, en la pesca i en el cultiu dels fruiters.

Tota aquesta relació d'aspectes que l'Alexis va saber transmetre de manera amena, anava recolzada, en tot moment, per un reguitzell de descripcions i dades extretes (jo m'atreviria a dir, «exprimides» ja que això és el que fa l'Alexis quan es posa davant dels documents, exprimirlos al màxim!) de diverses fonts documentals.

A continuació, i encapçalant ja el final de la conferència, es va centrar en el procés que va conduir a la Reial Provisió del 19 de novembre de 1784, indicant que no va ser un esdeveniment produït d'un dia per l'altre, sinó tot un camí recorregut en qual s'havien anat aconseguint diverses fites juridicoadministratives fins assolir la independència. Com indica el títol de la conferència, hi ha un abans i un després de 1784 i, efectivament, així va ser. La Reial Provisió del rei Carles III de Borbó va ser vàlida des del 19 de novembre de 1784, data que s'ha escollit per commemorar l'esdeveniment, però no va ser fins a l'any següent, el 1785, quan s'assolí definitivament la segregació del poble amb la configuració dels límits territorials i la constitució del primer ajuntament.

NÚRIA RODRÍGUEZ BAYLACH
arqueòloga